

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Váradék: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Feloldó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A bécsi tárgyalások.

Budapest, április 24.

(K.) Uj tárgyalások kezdődnek Bécsben a katonai kérdések egyes jelentős részletei miatt. A tárgyalások kiemelkedő momentumra Wekerle miniszterelnök bécsi útja. Az út körül nagyon természetesen most is, mint mindig, felrajzanak a kombinációk. Senki sem tagadhatja le, hogy most a tisztek fizetésének és a legénység zsoldjának a felemelése az, ami szükségessé teszi a bécsi utat és ami egyúttal tagadhatatlanul nagyfokú izgalom központja. Ezt a dolgot, mint sok más egyebet, élénk vetette az élet és a szükség, amellyel a politikának számolnia kell. A magyar közvélemény és a parlament egy része hajlandó volna arra, hogy tisztán gazdasági ügynek tekintse. A politika azonban belé van keverve és nem sokat használ nekünk az, ha megállapítjuk, hogy osztrák indulat, rosszakarat, tapintatlanság keverte belé.

Az osztrák diktandóval szemben Magyarország helyzete egyszerű és világos: semmi közünk hozzá és nem törődünk vele. A közös minisztereknek természetesen komplikáltabb a helyzetük, mert nekik egy formán kell törődniük Magyarországgal és Ausztriával is. Am, hogy ezt hogyan tudják megcsinálni, ez az ő dolguk. Ez a mesterségük kellemetlensége. A pointöröknek sohasem kellemes a helyzetük, de aki csak kellemes helyzetet akar, az nem megy miniszternek és nem ártja magát politikába.

A politikusként az a foglalkozása, hogy mindennap új kellemetlenségekkel találkozzék és megbirkózzék velük ahogyan akar, ahogyan tud. Mindenkinek, aki igazságos, el kell ismernie, hogy Magyarország a maga részéről feleslegesen soha nem szaporítja a kellemetlenségeket, amint hogy most sincs oka különösen megnehezíteni az olyan közös miniszterek helyzetét, akik sokszor kimutatták azt az igyekezetü-

ket, hogy kötelességükhöz képest lojálisak legyenek és a mi országunk jogait, érdekeit respektálják.

Wekerle bécsi útjáról bolondság volna letagadni, hogy a tiszti fizetésemelések miatt történik. Csak a válsághírek jogosultságát nem lehet elismerni, nem lehet honorálni azt az álláspontot, hogy a tárgyalás, tanácskozás mindjárt konfliktust, bukást is jelentene.

Debrecen a tüdővész gyermekekért.

Iskola az erdőben.

— április 25.

(Saját tudósítónktól.) A statisztikusok kimutatása szerint Magyarországon évente átlag nyolcvanezer ember pusztul el tüdővészesben. Megrettentő ez a tény és még rettenetesebb, ha elgondoljuk, hogy ez óriási vérvetszést jelent javarészből az alföldi magyarság szenvedéi.

A veszedelemnek eme óriási foka nem ismeretlen az ország közönsége előtt. Tánadtak is mozgalmak az ország majd minden pontján a tüdővész ellen való védekezésre, de sajnos, e mozgalmak nem bírtak bekapcsolódni társadalmunk rétegeibe oly erővel, hogy az egész nemzet társadalmát megmozgassa, hatalmas, nagyerejű és eredményes harcra bírja volna a tüdővész nemzetfogyasztó veszedelme ellen.

E látszólagos részvétlenséget azonban nem a magyar társadalom hibájának kell feleltetni. Tévedés volna azt hinni, hogy a mi társadalmunk nem képes a veszedelmet átérzeni és nem tudja vagy nem akarja a tüdővész ellen való küzdelmet felvenni. Itt nem a közönség a hibás, mert az szívet-lelekkel mellette van mindennek, ami a tuberkulózis ellen való küzdelmet szolgálja. De ezen, mondhatni erkölcsi támogatáson, a küzdelmellel való rokonszenvezésen kívül egyebire alig képes ma a magyar társadalom. Hogy mi okból, az nyílt titok: a nagy szegénység miatt, amely a magyar társadalom zömét, derekát ma nyomorgatja.

Pedig ha valami küzdelmhez pénz kell a tüdővész ellen valóhoz nagyon kell a pénz, sőt más se kell, mint pénz, óriási pénzáldozat. Sajnos, társadalmunk sanyaru anyagi viszonyai következtében ezen feladatnak megfelelő nem képes.

A tüdővész elleni harcban, mindezek dacára, az első lépésen már túl vagyunk. Ez pedig a tüdővész ellen védekező országos egyesületnek köszönhető, mely szűrés mun-

kával dolgozik a nemzeti veszedelem megállításán. Nemes munkájának nem egy eredménye van s most legújabbán is egy rendkívül érdekes terv megvalósításán fáradozik.

Iskolát akar létesíteni a nyári vakáció idején a városok közelében levő erdőkben — tüdőbeteg családok gyermekei részére, hogy őket a szabad levegőn való oktatással és munkáltatással megmentsék a veszedelmes kör következményeitől.

Az új intézmény megvalósítása érdekében átiratot intéznek a városokhoz, amelyben az erdei iskola tervét részletesen ismertetve, a város párfogását kéri a humánus intézmény megvalósításához.

A terv abban áll, hogy egyelőre 25 gyermek a városhoz közelfekvő valamelyik erdőben 62 napon át állandó oktatásban, testedzésben részesüljön, hogy a tüdőbeteg családok szegény gyermekeinek testi épsége és gondozása ekként biztosítható. A jövőben e célra egy gyermekotthont létesítenek, az idén azonban csak 25 gyermekkel tennék meg az első kísérletet.

A gyermekek egy tanító vezetése alatt minden reggel 6 órakor kimennek az erdőre, ahol este 6 óráig tartózkodódnak. Ez idő alatt oktatást, munkát kapnának az erdőn a gyermekek és ugyanez az erdőn gondoskodnának élelmezésükről is.

Erre a célra egy erdőterület átengedését és egy favázás barakk építését kéri az egyület a várostól és ezen támogatás mellett az intézményt már az idén, vagy a jövő esztendőben meg lehetne valósítani.

Debrecen városa bizonyára nem fog tartózkodni ettől az áldozattól, amely ha jelentékenyebb lesz is, de kötelességünk magunkkal, nemzetünkkel szemben, hogy meg-
hozzuk.

Elismerjük, sok teher van ma, mint minden fejlődni akaró városnak, Debrecennek is a nyakában. De a fejlődéshez tartozik és legelső sorban tartozik oda a humánus intézmények felállításai.

Debrecennek ezen áldozat meghozatala s ezen intézmény felállításai az ország városai közt a legelső sorban kötelessége. A tüdővész pusztítása Debrecenben is megdöbbentő. A halálozások 30—40 százalékánál a tuberkulózis a halál ok. Meg kell, hogy ragadjunk minden eszközt, mellyel a veszedelem ellen küzdelmünk. Az erdei iskolák intézménye minden bizonnyal be fog válni s megfojtja hozni áldásos hasznát, a tüdőbeteg gyermekek megmentését.

Az nem baj, ha a kezdet szerény alapokon indul, a fő az, hogy meginduljon. — Hisz' a paloták sem márvány-alapokon épülnek s minden intézménynek kell, hogy legyen a maga gyermekora, fejlődésének első fázisa. Debrecen is kezdheti szerény alapokon, mert ha megkezdji, a fejlődésnek palotája fog azon mihamar keltezni.

Grábéczy fest, mos, tisztít!
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

Politikai hírek.

A nyitrai főispánság. A király Markbot Gyulát, Nyitra vármegye főispánját állásától saját kérelmére felmentette és ebből az alkalomból buzgó szolgálata elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta neki. E királyi kéziratokkal egyidejűleg ezt a királyi kéziratot is közli a hivatalos lap.

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére gróf Wilczek Frigyes volt országgyűlési képviselőt Nyitra vármegye főispánjává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1908. márc. 22.

Ferencz József s. k.

Gróf Andrássy Gyula s. k.

Wilczek Frigyes gróf néppárti képviselő volt néhány esztendővel ezelőtt, de később kilépett a néppártból. Nyitra megyében igen erős talaja van a néppártnak és Markbot elmozdítását ő követelte a belügyminisztertől.

Választások a képviselőházban. Just Gyula, a képviselőház elnöke, hétfőn Budapestre érkezik és intézkedik a Ház legközelebbi teendői felől. A Ház legelső dolga tudvalevőleg a választás. Alelnököknek ismét Rakovszky István és Návay Lajost választják meg. A jegyzőválasztások ügyét bizalmas értekezleten fogják eldönteni. Eleinte ugyanis arról volt szó, hogy az egész jegyzői kart kicserélik. A függetlenségi párt körében azonban felmerült az a kívánság, hogy a most következő rövid időszakra meghagyják a régi jegyzőket, akik az obstrukció kemény napjaiban teljesítettek szolgálatot. Valószínű, hogy a többi pártok honorálni fogják ezt a kívánságot.

Wekerle bécsi utja.

Wekerle és Sztérényi Bécsben.

— Fővárosi tudósítónktól. —

— április 24.

Bécsből táviratozzák: Wekerle Sándor miniszterelnök, aki tegnap este 7 órakor utkára, Bárczy István kíséretében Sztérényi

József kereskedelemügyi államtitkárral ideérkezett, a mai délelőtt legnagyobb részét hosszabb reggeli séta után államügyek elintézésével töltötte el a magyar minisztérium bankgassei palotájában. Tizenegy óra tájban Schönbrunnba hajtatott, ahol a király hosszabb külön kihallgatáson fogadta, melyen a miniszterelnök a folyó ügyek egész soráról tett jelentést. A miniszterelnök ezután a külügyminisztériumban tanácskozott Aehrenthal báró közös külügyminiszterrel.

Sztérényi József államtitkár a kereskedelemügyi tárca körébe tartozó ügyekben érkezett Bécsbe. Már hosszabb ideje tervezte ezt a bécsi utat, amely azonban csak most történhetett meg, mert az államtitkár bevárta Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek Budapestre való visszatérését, hogy mindenekelőtt miniszterének referáljon a Bécsben elintézendő ügyekről.

Sztérényi államtitkár ma délelőtt tíz óra tájban a közös külügyminisztériumba ment, ahol báró Aehrenthal közös külügyminiszterrel külkereskedelmi szerződési ügyekben hosszabb megbeszélést folytatott. — Az államtitkár azután a közös hadügyminisztériumba is elment, hogy hadseregszállítási ügyekben tárgyaljon. Később az osztrák kereskedelemügyi minisztériumban is tett látogatást, ahol számos folyó ügyet, köztük főleg az ipari tulajdonjog védelméről szóló nemzetközi egyezmény kérdését beszélték meg.

Bécs, április 24.

Wekerle ma reggel hosszabb sétát tett és aztán a délelőtt folyamán államügyeket intézett el. Tizenegy órakor a miniszterelnök kihallgatásra ment a királyhoz Schönbrunnba, hol folyó ügyekről tett az uralkodónak jelentést. Wekerlenek aztán konferenciája volt Aerenthal báró külügyminiszterrel. Sztérényi államtitkár tíz órakor a külügyminisztériumba ment, hol Aerenthal kereskedelmi szerződési ügyeket beszélt meg. Azután Sztérényi átment a hadügyminisztériumba, hol hadseregszállítási ügyekről tárgyalt. — Ezután Sztérényi az osztrák kereskedelmi minisztert látogatta meg, akivel többrendbeli folyó ügyeket, köztük főképpen az ipari tulajdonjog védelméről szóló nemzetközi egyezményt kellett megbeszélnie. Wekerle és Sztérényi valószínűleg még ma délután öt órakor visszautaznak Budapestre.

Magyar kiállítás Londonban.

(Dr. Molnár Ákos országos képviselő ma délután nagy érdekű előadást fog tartani a kereskedelmi kamara tanácstermében a londoni kiállításról. Ez alkalomból időszerűnek tartjuk közölni e részletet dr. Balkányi Kálmának tanulmányából, melyet e tárgyról írt a „Budapesti Szemle”-be. E cikk kellően feltűnteti a kiállítás rendezésének fontosságát és annak nagy nehézségeit.)

Lapjaink több ízben megemlékeztek már arról a mozgalomról, melyet Mr. Hartley angol vállalkozó és Molnár Ákos képviselő kezdeményeztek. Ezek az urak a körjük sereglő közgazdasági kitűnésegek és a magyar kormány támogatásával kiállítást terveztek Londonba. Az angol főváros egyik ősmert kiállítási területén, az Earl's Courtban akarták bemutatni hazánk gazdaságának főbb ágait.

Az eszmét kitűnőnek tartjuk. Már maga az, hogy Magyarország függetlenül, egymagában odaáll a londoni piacra, kialakítja áruit: nagyobb bizonyosságot szolgáltatja önállóágunknak, mint a Times vagy Daily Mailban elhelyezett ujságcikkek garmadája.

De egyébként is tetszetős minden törekvés, mely a dicső és hatalmas angol nemzethez akar bennünket közelebb vinni. Az angol király ma körülbelül a legjelesebb diplomata valahány kollegája közt. Szép és biztató lenne tehát, ha az ő érdeklődését, vonzódását — melynek némely jelét tapasztalhatta eddig is a magyar nemzet — e kiállítás által megerősíthetnénk. Végre gazdasági termékeinknek, sőt némely ipari portékáknak is ügyes, okos reklámot csinálhat egy jól szervezett kiállítás.

London a világkereskedelemnek párat

lan sulyu piaca. Ha az Earl's Court-ba csakugyan versenyképes árut viszünk, úgy lehet egy pár év múlva abból a cikkből valamely távoli gyarmat számára hajórakományokat fogunk szállítani. — Ez még nem volna utopia. De ha a tervezett kiállítás nevezetes jelentőségét ekként átérezzük: annál inkább számolnunk kell a feladat nehézségeivel s főként értékesíteni kell azokat a tanulságokat, melyek rendelkezésünkre állanak.

Korunkat unos-untalan a villamossággal jellemzik. Változatosságból pedig hivatnák bátran a kiállítások és kongresszusok korának is. Amint ezeknek megannyi fajtája elnyomta a régi sokadalmak elavult formáit, megfosztotta jelentőségüktől a vásárokat: gyorsan haladt, fejlődött a kiállítások technikája.

Ma már biztos és kitesposott utakon jár az a rendezőség, mely például valamely város történelmi emlékeiből rendez nagyobbára helyiérdeku kiállítást. Hasonlóképp megvan a tapasztalat által formált kerete azoknak a kiállításoknak, melyek egész vidék, ország vagy épen az egész civilizált világ gazdasági és szellemi tevékenységét mutatják be.

A londoni magyar kiállítás, az egészen más! Ennek rendezőire sokkal nehezebb feladat hárul s ezt ők bizonyára tudják is. Itt nincs semmi sablón. Nem használhatók fel az itthon vagy Párisban, Saint-Louisban szerzett tapasztalatok. Egyfelől közgazdaságunkról kerek képet kell adni, mert nem számíthatunk rá, hogy a hézagot maga a közönség tölti ki, amint az lehetséges hazai kiállításokon. Itt az egész keret megalkotása és betöltése reánk vár.

Szóval két oldalról tornyosodnak nehézségek. Ha szűkszavú lesz a kiállítás, nem

Budapest, április 24.

Wekerle miniszterelnök bécsi audien-
ciájáról úgy nyilatkozott, hogy az folyó
ügyekkel kapcsolatos csupán. Ami a katonai
tiszték fizetésemelését illeti, most a kompromisszum-tervek vannak előtérben, amelyek
szerint a delegációk megszavaznák ugyan a
fizetésemelést, de nem visszamenőleg az év
elejétől, hanem csupán júliustól kezdve.

Az osztrák politikusok remélik, hogy
ilyen megoldásba a magyarok is belemennek,
mert elvben ők is elismerték a fizetésemelések
szükségességét.

Bécs, április 24.

Tudósítónk késő éjjel jelenti telefonon,
hogy Wekerle miniszterelnök a délután
folyamán felkereste Burián báró közös pénz-
ügyminisztert, majd Beck báró osztrák kor-
mányelnökkel konferált.

Városháza és vármegye.

A Hortobágy hasznosítása. A Hortobágy öntözéséről tudvalevőleg javaslat terjesztetett fel a földmivelésügyi miniszterhez, aki a javaslatot leküldte a kulturmézőséghez a várossal való megtárgyalás végett. A Hortobágy hasznosítására kiküldött bizottság tegnap foglalkozott a javaslattal. Az ülésen, mely bizalmas jellegű volt, jelen voltak Márton Imre, Aczél Géza, Magoss György dr., Király Gyula, Jármy Tamás.

Elmaradt lövészgyakorlat. A harmadik honvédezed parancsnoksága értesítette a várost, hogy a május 4-re bejelentett lövészgyakorlat elmarad.

Városi épület kijavítása. Nem régen vette meg a város a Kései-utca 70. számú házat utcanyitási céljaira. A ház megrongálódott s kijavítására 500 korona hitelt kért a mérnöki hivatal.

Vitás legeltetési jog. Néhány éve történt, hogy két debreceni gazdálkodó birkanyáját lefoglalta a város, mivel idegen egyen legeltetési jogán hajtották ki a birkákat legelni. A kérdés, melyből vita támadt, felkerült a földmivelésügyi miniszterhez, ki elvi jelentőségű döntést adott ki, melyben a hatóság álláspontjára helyezkedett.

ért meg bennünket az angol közönség, nem alkot rólunk, viszonyainkról, termelésünkről fogalmat.

A nehézség másik fele az, hogy magunknak kell vonzóerőről az érdeklődés állandó ébrentartásáról gondoskodni. Ha máskor idegenbe mentünk Páris, St.-Louis) a vendéglátó állam attrakciók tömegével, sippal, dobbal, harsonával csodította oda a látogatókat. Azoknak a zöme aztán, ha már ott volt, szétnézett a mi osztályunkon is és nagyobbára meglepődötten távozott onnan.

Vajjon elérjük e könnyű szerrel ezt az eredményt, mikor a feladatnak egész sulya ránk, idegenekre hárul s a mellett nemzeti érzetünk sem engedheti meg, hogy Ósbuda vagy vurstli-fogásokhoz nyuljunk?

Bizony csak a kipróbált vezetőség fáradatlan erélye, a magyar közönség érdeklődésének nagy mértékben való fokozása együtt képesek arra, hogy a kiállítás ne csak imigyan úgy végződjék fel vagy negyed-rész sikerrel, hanem országunk mai gazdasági fejlettségét hiven feltűntető s törekvéseinkről pontosan számot adó képet tárjon London elé. E kérdés elintézésénél a kormánynak nemcsak arra kell vigyázni, hogy sokat ne költsön rá, vagy épen ingyen ussza meg — La Manche-csatornát. Ha e kérdést tisztán a takarékoság szempontjából akarja megoldani; okosabban jutni az egészséget. Par ezer forintnál ugyanis sulyosabb hátrány nehezül az országra, ha szakszerű ellenőrzés nélkül, tisztán idegen spekulánsokra bizza a londoni magyar kiállítás ügyét. Másrészt az is a kormány dolga, hogy vigyázzon, esetleg erős kézzel beavatkozzék, ha lagymatag, álmos vagy megbizhatatlan bizottságok veszélyeztetik a sikert.

Gondnoksági ülés! A tanyai elemi iskolák gondnoksága e havi ülését hétfőn délután 3 órakor tartja meg.

A gyermekvédelem vezérei Debrecenben.

Érdekes vendégek városunkban.

— április 25.

(Saját tudósítónktól.) A ma esti gyorsvontat érdekes vendégeket hoz városunk falai közé. A gyermekmenhely országos bizottságának vezetői élükön gróf Edelsheim Gyulai Lipóttal a magyar fővárosi társaságnak ezzen jótékonyágáról ismert emberbarátjával. — Kisérétében lesznek Ruffy Pál miniszteri tanácsos a gyermekmenhelyek országos felügyelője, dr. Kassai Sándor miniszteri titkár az országos gyermekvédő Liga igazgatója, dr. Büttner miniszteri fogalmazó és dr. Szilágyi Arthur ügyvéd.

Az országosan ismert vendégek méltó fogadtatásán a debreceni menhely bizottság elnöksége fáradozik. A vendégek lejövetelének célja az országos gyermekvédelem szervezése, ösmertetése és az erre szükséges bizottságok megalakítása. — A vendégek számára a Bika szálloda piac-utcai része lett lefoglalva, ugyan csak a Bikában fog megtartatni vasárnap délután a tiszteletükre adandó bankett.

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a városháza dísztermében fog megtartatni az az értekezlet, amelynek lelkesítő lélekemelő hatása az ország többi nagy városaiban a gyermekvédelem emberbaráti lobogója alá gyűjtötte a magyar társadalom színe-javát.

A menhely bizottság külön meghívókat erre az értekezletre nem küld szét, hanem ezúton hívja meg mindazokat, akiknek érdeke van a szép, jó és nemes iránt vasárnap délelőtt fél 11 órára a városháza dísztermében való megjelenésre. Az értekezlet hivatalos tárgysorozatát lapunk vasárnapi számában közöljük.

Debreceni operaénekes a király előtt.

Cziffer Emil az ischli opera tagja.

— április 24.

(Saját tudósítónktól.) Egy debreceni operaénekes érdekes művész-karrierjéről értesülünk. Cziffer Emilről van szó, kinek külföldön aratott nagy sikereiről már több ízben adtunk hírt. Cziffer Emil most művész pályáján nevezetes fordulóhoz ért, az ischlii opera tagja lett.

Cziffer Emil Cziffer Nándornak, az István gőzmalom főtisztviselőjének a fia. — A fiatalember évekként elzölt lépett a művészi pályára, melyet Németországban kezdett. És azóta külföldön él. Tehetsége csakhamar nevet szerzett neki s mint operaénekes jelentős sikereket ért el. Legutóbb egy nagy társulattal bejárta Oroszországot, honnan katonai kötelezettsége miatt tért vissza Debrecenbe.

Katonai szolgálata pár hónap mulva telik le, de ambíciója azután ismét elszólitja szülővárosából, még pedig igen fényes művészi pozícióra.

Cziffer Emil ugyanis elszerződött ahhoz az operatársasághoz, mely az udvar nyári ottartózkodása alatt Ischiben játszani szokott. Ennek az operatársulatnak Cziffer Emil lesz egyik főerőssége és ezáltal alkalom nyílik neki, hogy fényes tehetségét a legmagasabb körök előtt bemutassa, ami bizonyára nagy erkölcsi sikereket fog hozni számára.

Cziffer Emil július hó elsején lép be a társulathoz és már a következő napokon szerepelni fog az ischli operában — a király előtt.

LEGSZEBB KALAPOK FEKETEENEL

Gyilkosság véletlenségből.

Agyonlőtte kis testvérét.

Tizenhárom éves gyilkos.

— április 25.

(Saját tudósítónktól.) Megdöbbentő eset történt tegnap a közeli Püspökladányban. Egy tizenhárom éves fiúcska véletlenségből agyonlőtte kis testvérét. Annak a régi közmondásnak, hogy „nem való fegyver a gyermek kezébe” igazságát bizonyítja, mint anynyi sok más eset, ez a véres tragédia is. A felügyelet nélkül maradt gyermekek valahonnan egy forgópisztolyt kerítettek és játszadozni kezdtek vele, mignem eldőrdült a fegyver és kioltotta az egyik játszadozó gyermeknek az életét.

Szalai János püspökladányi vasuti őrházánál történt a végzetes eset. A szülők nem tartózkodtak otthon. A család fő, Szalai János egyik fővárosi kórházban fekszik betegen, felesége pedig a ház körüli teendőkkal volt elfoglalva. A házban tegnap délelőtt Szalaiék két kis fia, a 13 éves Kálmán és a 7 éves Imre maradt egyedül.

A gyermekek szülei távollétében összekutatatták az egész lakást. Az asztalfiókban találtak egy revolvért. A fiúcskák nagyon megörültek a fényes csillogó fegyvernek és kivitték az udvar háta mögé. A kis Kálmán babrálgatni kezdte a revolvért és mutogatva öccsének, hogy miképp lehet azt elsütöni. Egyszerre csak eldőrdült a revolver és a golyó a vele szemközt álló testvérenek homlokába furdott és nyomban megölte.

A fiu, kit a véletlen így testvérenek gyilkosává tett, elmenekült a holttest mellől és csak nagysokára tudták a csendőrök, kiknek a később hazatért megrémült anyja az esetet bejelentette, a határban előkeríteni.

A csendőrök előt a vétkes fiu tagadta tettét és azt állította, hogy a revolver öccse kezében volt, mire ő rákiáltott:

— Imre dobd el mert még lelősz! — a kis fiu erre visszarántotta a fegyvert, de oly szerencsétlenül, hogy az elsült s saját magát agyonlőtte.

Az orvosi vizsgálat adatai azonban megcáfolták a vétkes fiu vallomását. Mint a vizsgálat megállapította, a lövés felméternyi távolságból történt és a revolver 12 milliméteres golyója a szerencsétlen gyermek homlokán felülről lefelé baladó irányban oly lösebet ejtett, hogy a lelőt fiu szörnyen halt.

Távíratilag jelentést tettek Püspökladányról a debreceni ügyészséghez, mely a vizsgálat és a boncolás megejtésére a püspökladányi járásbírószágot utasította.

A dánosi bünör.

Kihallgatták Szarvas fiát.

— április 25.

Az izgalmas bünör részletei két napos tárgyalás után sem rajzolódtak ki élesebben, mint amennyit a nyomozás és a vizsgálat tisztázott. A bíróság és az esküdtek még ma sem látnak világosabban, mint amikor Rónai Kamill elnök első ízben nyitotta meg a tárgyalást. Lakatos Rózának, a koronatanunak vallomását már ismerte mindenki s a kis cigányleány tegnap ismételte a rettenetes leleplezéseket. A banda minden tagja azonban elkeseredetten tagad és tagad a szembesítésnél is.

Az első tanu.

Rónai Kamill elnök tíz órakor nyitja meg a tárgyalást.

A kis Lakatos Róza nincs jelen, nehogy a cigányok inzultálják. A védők ez ellen kifogást emelnek.

Pál Péter János egri járásörmester az első tanu. Elmondja tanuvallomásában, hogy a vádlottak egy bandába tartoznak. A hatóságoknak sokszor bajuk volt velük, mert messzeföldön híresek tolvajszenvedélyükről. Hosszasan elmondja, hogy miképpen értesült a lapokból és hallomásból a dánosi rablógyilkosságról és amikor megtudta, hogy a vádlott cigányokat gyanúsítják, nyomozást indított a maga hatáskörében.

A következő tanu

Oláh József

csendőörmester.

Elnök: Ismeri ezt a bandát?

Tanu: Igen.

Tanu a kispesti járásban teljesít szolgálatot. Elmondja, hogy július közepéig az ő körzetében tartózkodtak, akkor azonban eltűntek. Azután egyenként szemügyre veszi a vádlottakat, akikről kijelenti, hogy a bandában voltak.

Lakatos Lúterna biztatja a csendőörmestert:

— Nyissa ki jól a semit, úgy nizzen meg!

Kuna rákiált a csendőörre:

— Fússon ki a két semed, te gyalázatos!

A Szarvas fiu vallomása.

Az elnök háromnegyed 12 órakor nyitja meg a folytatólagos tárgyalást.

A következő tanu Szarvas János, a meggyilkolt koresemáros fia. Dánoson született, 33 éves.

Az elnök: Ön édes fia a meghalt Szarvasnak?

A tanu: Igen.

— Beszéljen el mindent, amit tud.

— Sürgöny útján hívtak haza. Akkor még nem tudtam, mi történt, csak a vonaton egyes elejtett szavakból sejtettem, hogy valami nagy baj van. A dánosi állomáson Hegedüs örmester várt, az mondta el a borzasztó dolgot.

— Mit találtak Dánoson?

— Engem és a feleségemet a nagyapám lakására vezettek. Különbösen sem tudtam volna megégni akkor a halottakat, de meg nem is engedtek oda.

— Tud-e ön arról, hogy az édesapjának otthon pénze volt?

— Igen.

— Teréz fogadott leánya volt a szüleinek?

— Nyolc hónapos korában vette magához az apám; attól kezdve nálunk volt. A tulajdonképpeni neve: Macejko.

— A kárt nem tudja pontosan?

— A pénzt nem tudom pontosan. —

Ahogy a viszonyokat ismerem, hat-nyolcszáz korona pénz lehetett otthon.

— Voltak fegyverei az édesapjának?

— Igen, volt több puskája és revolvere.

— Ismeri a fegyvereket?

— Igen.

— Ruhanemű is vészett el?

— Igen.

— Megismerné az egyes tárgyakat?

— Feltétlenül.

— Szarvas Teréz függőjét megismerné? — Hogyne, hiszen én cseréltem be a mult évben egy ékszerésznel.

Sorre megnézi a bünjeleket. A puskát

fölsimeri, az édesapjái volt. A revolvereket is.

— Határozottan tudja, hogy az apjái volt?

— Határozottan; az egyik revolver (megmutatja) az üvegsekrény tetején volt. Az egyik egy kést ad át Szarvas Jánosnének:

— Ismeri ezt? még a vérfoltok is rajta vannak.

— Igen. Ez is a miénk volt.

— Ismerte Szarvas Teréz holmiját?

— Igen.

A fuibevalót fölsimeri, de a zsebtükörre és a zsebkésre nem emlékezik.

— Mikor látta utójára az apját?

— A egyikosság előtt vagy 8 nappal fenn volt Budapesten, akkor említette, hogy fizetnie kell a bankba.

— Szarvas János ráismer az apja órájára és láncára is.

— Miről ismeri meg a revolvert — kérdezi az egyik védő?

— Többször volt a kezemben.

A védők kérdéseket intéznek Szarvas Jánoshoz. Az egyik megkérdezi:

— Mi célból tartott fegyvereket az édes apja?

A közönség kacagásba tör ki, ami már nem első ízben történik a tárgyaláson. A közönség temperamentus viselkedése ellen a védők erőlyesen tiltakoznak.

Azután

Szarvas Istvánnét

hallgatja ki a brósság. Elmondja ő is, hogy reggel sürgőnyt kaptak, amely Dánosra szólította őket. — Csak a vonaton elejtett szavaiból sejtették, hogy valami nagy baj történt.

— A holttesteket látták?

— Nem. Képtelenek voltunk megnézni. Az utam másnap különben is olyan rosszul lett, hogy ágyban kellett feküdnöm.

Elmondja, hogy Teréz függőjét ő vásárolta. Felismeri, hasonlóképpen apósa óráját is.

A tárgyalás folyik.

Színház.

MŰSOR:

Szombaton Napraforgó paraszt vigjáték „C” bérletben.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap 2 előadás lesz a színházban, délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal a Varázskeringő operette kerül színre, Franci primás kisasszonyt Lónyai játsza, a hercegnőt Zsigmond Anna, a többi szereplők maradnak a régiak. Este 7 és fél órakor rendes helyárakkal megismétlődik a Napraforgó paraszt vigjáték, a darab összes szereplői maradnak változatlanul.

* **Előkészületen.** A „Biboros” hatásos színmű újdonság és a „Gyermek” Abonyi Árpád színműve.

* **Komlóssy Emma,** a debreceni közönség kedvelt művésznője a jövőhéten 3 estén vendégszerepelt fog a színházban, a művésznő három legkedvesebb szerepében fog fellépni. Lili, Varázskeringő és Cassanova operettekben.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uranus mai kitűnő műsora. Délután 4-5-ig és 5-6-ig nagyszabású gyermek előadások, félhelyárakkal és a következő kitűnő új műsorról. 1. A megbabo-

názott ágy. (Bohózat.) — 2. Házörzö kutya kerestetik. (Bohózat.) — 3. Hüvelyk Matyi. (Gyermek mese.) — 4. Torpedó hajó. (Látványosság.) — 5. A kis vegyész. (Bohózat.) — 6. Hamupipőke. (Nagy gyermek mese.) — 7. Automobil verseny. (Látványos.) — 8. Szőnyegház Perzsiában. (Gyönyörű színes kép.)

Este 6, 7, 8 és 9 órakor rendes Helyárakkal. 1. Torpedó hajó. (Tanulságos.) — 2. Egy ravasz fiú. (Bohózat.) — 3. Egy rózsaszál dönt. (Megható.) — 4. Egy amerikai orvos. (Bohózat.) — 5. A két tszönyeg kereskedő. (Színes életkép.) — 6. Hamis vád alatt. (Rendkívüli szenzáció.) — 7. Vilmos császár angliai látogatása. (Eredeti helyszíni fölvetel.) — 8. Bérbeadó lakás. (Bohózat.) — 9. Műsoron kívül Alfonz király esküvője. (Gyönyörű helyszíni fölvetel.) Műsorváltozás fentartva. Helyárak mint rendszeren. Holnap vasárnap teljesen új műsor.

Harc állványok körül.

Megtámadott kőművesmunkások.

Izgalmas hajsz a Nagyerdőn.

— április 25.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni építőmunkások sztrájkjába mindjobban betéskelte magát a terror. A sztrájkolók már nem a bérharcok rendes eszközével, a munka megszüntetésével, hanem az erőszak, a terrorizmus fegyvereivel harcolnak. És ez nagyon szomorú eredményeket szül. A következményei semmiesetre sem lesznek olyanok, amelyek a munkások érdekeit előbbre viszik.

Debrecenben — sajnos — ez a terrorizmus már végső elfajulásaiiban is kezd mutatkozni. Pár hét óta valóságos harc dúl az állványok körül, a sztrájkolók mindenképpen megakarják akadályozni munkájukban azokat a munkásokat, akik egy meddő bérharc esélyeinek nem teszik ki magukat és a sztrájk dacára is tovább dolgoznak.

A rendőrségen egész aktacsomó fekszik, melyben arról van szó, hogy a sztrájkolók megtámadták, munkájukban megakadályozták a dolgozó kőműveseket. — Már eddig 20-30 sztrájkoló ellen folyik eljárás személyes szabadság megsértése s más hasonló címeken az egyes erőszakoskodások miatt, melyeknek száma tegnap ismét egy nagyon súlyos esettel szaporodott.

Az idegen munkások ellen.

Tudvalevő, hogy tekintettel a sztrájkra, az építőmesterek szövetségük közvetítésével idegenből hozattak munkásokat, hogy a leg-sürgősebb munkákat el tudják végezteni. A szövetség összesen 90 kőművesegéd idejövételét biztosította. A 90 munkás közül eddig már husz meg is érkezett és az egyes építőmestereknél a munkát megkezdék.

Természetesen az idegen munkások jövetelének híre a sztrájknyán nagy forrágást idézett elő. A sztrájkolók elhatározták, hogy a sztrájkörök letelepedését minden áron meg fogják akadályozni. Naponként kiszállították egyenként az állomásra, hogy az érkező munkásokat a város elhagyására kényszerítsék, de ebbeli szándékuk a rendőrség ébersége folytán meghiúsult. Az ide-

gen munkások nyugodtan elfoglalhatták helyeiket és már pár napja dolgoznak is különböző építkezéseknél, persze rendőri védelem mellett.

Mi történt a Nagyerdőn.

A Nagyerdőn a fürdőházban tegnap javítási munkálatot végzett két ilyen idegenből hozott kőművesegéd, kiket Bozó Gyula építész alkalmazott. A munkások nyugodtan dolgoztak, mikor úgy tizenegy óra tájban az erdőből egy 30-40 főből álló sztrájkoló-csapat bukkant elő. A sztrájkolók a dolgozó munkásokat felszólították, hogy azonnal hagyják félbe a munkát és tartanak velük a sztrájknyára. A két munkás természetesen nem engedelmeskedett, mire a többiek megtámadták, ütlegeini kezdték, majd pedig elhurcolták a sztrájknyára, mely tudvalevően a Margit-fürdő telepen van.

Utközben találkozott az erőszakoskodó csapattal Toth Sándor titkosrendőr, ki szótszólásra szólította fel a tömeget és követelte tőlük, hogy azonnal eresszék szabadon a munkától elhurcolt kőművesegédet.

A sztrájkolók rá sem hederítettek a felszólításra, sőt oly fenyegető magatartást tanúsítottak a detektívvel szemben is, hogy az elővonta revolverét és kétszer a levegőbe lökte. A lövéseknek meg is lett a foganatja. A sztrájkolók riadtan elszaladtak, így az elhurcolt munkások is megszabadultak bántalmazóitól.

Tóth Sándor detektív az esetről azonnai jelentést tett Végh Gyula főkapitánynak, ki erőlyes és széleskörű vizsgálatot rendelt el. A nyomozás a tettesek kézrekerítésére folytatja.

Nem lehetetlen, hogy az ilyen folyton ismétlődő erőszakosságok miatt a sztrájknyát már holnap felszaltják.

Nem lesz orvossztrájk Debrecenben.

Megegyezés az orvosszövetség és a munkásbiztosító között.

— április 25.

(Saját tudósítónktól.) Annak a küzdelemnek, melyet az orvosok anyagi egzisztenciájuk érdekében a törvény alkotta munkásbiztosító pénztárak ellen megindítottak — Debrecenben is érezhető volt nem egy erős hullámverése. Egyizben már csak órákon függött, hogy a debreceni orvosok nem követték aradi, kecskeméti s más városokbeli kollégáiknak példáját, — az orvosi munka megtagadását a pénztárral szemben.

Ennek pedig egyedüli oka a pénztárnak azon merev magatartásában keresendő, melyet a központ nyomása alatt az orvosokkal szemben tanúsított. És a pénztár hiába teljesítette az orvosok kívánását, az ismert hat koronás alapon kötött egyezséget a központ nem hagyta jóvá.

Ilyenformán előlről kezdődött a küzdelem, mely azonban tegnap mégis az orvosszövetségnek valóban a legszükségű határig menő engedékenysége folytán végleges megegyezéssel végződött, amennyiben az orvosszövetség szankcionálta a kiküldöttet és a pénztár jövedelmének husz százalékát fogják a pénztári

Tavaszi cipő különlegességekben

ELFENBEIN és KLEIN

nagyválaszték. — A legolcsóbb árban szerezhetők be.

cipőüzletében. A nagytársada mellett.

orvosok javadalmazására fordítani, akiknek számát nyolcra egészítik ki. A megegyezést nyomban alá is írta a szövetség vezetősége és a pénztár elnöksége.



Hirek.

A „Debreceni” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lépcső-folyosóján. Telefon 412.

— **A májusi előléptetések.** Bécsi tudósítónk jelenti telefonon, hogy a király már aláírta a májusi előléptetésekről szóló előterjesztéseket. Az irások e hónap 26-án kerülnek a hadügyminisztériumba s 28-án jelennek meg a hivatalos lapban. Az előléptetéseket a tábornoki karban közepes jónak nézhetni. A gyalogságnál az avánszmá igen jó különösen a hadnagyok és főhadnagyok lépnek elő nagy számmal. A lovasságnál rossz az avánszmá.

— **Református tanárok gyűlése.** Hódmezővásárhelyről jelentik nekünk: Az országos ref. tanárülés második napján újra megalakították a tisztikart. Elnök lett Dóci Imre debreceni középiskolai felügyelő, főjegyző S. Szabó József debreceni tanár. A közgyűlésen jelen volt Spilka Antal főispán is, aki lelkes beszéddel üdvözölte a tanárokat. Azután felolvasások következtek. Délben a református egyház bankettet rendezett a tanárok tiszteletére, kik ezután átrándultak Szegedre. A tanárok holnap az Alduára mennek.

— **Előadás a londoni kiállításról.** A kereskedelmi és iparkamara tanácsstermében ma d. u. 3 órakor Molnár Akos orsz. képviselő részéről tartandó előadás igen érdekesnek ígérkezik, amennyiben az előadó London társadalmi viszonyaira és érdekességeire is ki fog terjeszkedni. Debrecen hölgyközönsége köréből tapasztalt édeklődésre a vezetőség most közhírré teszi, hogy — amíg a már korlátolt számban rendelkezésre álló belépő jegyekből telik — azokra a jelentkező hölgyek is igényt tarthatnak.

— **Sorozás Hadrádon.** Hadrádon tegnap folyt le a fősorozás és az állításköteles 181 legény közül hatvankettőt talált alkalmasnak a soroó-bizottság. Ez is elég szép eredmény, ha figyelembe vesszük, hogy legtöbb helyen a hadköteleseknek alig 5—10 százalékát veszik be.

— **A debreceni vadász társulat** 1908. évi április hó 25-ik napján délután 5 órakor, a városházán, a főügyészi irodában választmányi ülést tart. Tárty: folyó ügyek.

— **Csapókert — egy perc!** A csapókerti lakosok régi kívánsága, hogy a Csapókertnél vasuti megállót létesítsenek. A csapókertieknek ez a kívánsága most teljesebbé

ment, létesítették a megállót, mely bár ugyan feltételes, de mégis nagy könnyebbségére fog szolgálni a csapókerti lakosoknak. Erre nézve az üzletvezetőség a következő hirdetményt bocsájtotta ki:

Értesítjük a utazó közönséget, hogy a debreceni-nyiregyházi vonalon fekvő 114. sz. órháznál „Debrecen-Csapókert” elnevezéssel egy új feltételes megállóhelyt létesítettünk, melynek 1908. május hó 1-től kezdődőleg az alább felsorolt vonatok utasok fel- és leszállása céljából feltételesen fognak megállni. A 4701. számú személyvonat reggel 7 óra 59 perckor, a 4705. számú személyvonat délután 3 óra 19 perckor, a 4708. számú személyvonat este 7 óra 11 perckor, a 4710. számú személyvonat délután 12 óra 31 perckor, a 4713. számú motorosvonat reggel 6 óra 29 perckor, a 4715. számú motorosvonat este 6 óra 28 perckor, a 4716. számú motorosvonat délután 2 óra 26 perckor.

— **A bajai egyezség.** Bujáról jelentik: Kiegészítve tegnap tudósításunkhoz a bajai kereskedelmi és iparbank milliós ügyében a tegnap tartott értekezletről még a következő részleteket jelentik: Az igazgatóság tegnap este összehívott értekezletén 70 részvényes 800 részvénnyel vett részt. Eckert Antaltól a bűnpör tárgyalása folyamán írásbeli ajánlat érkezett, mely szerint négyszázezer korona ellenében lemond a milliós nyereségyre támasztott minden követeléséről. Az értekezleten, mely Weidinger bankelnök vezetésével tárgyalta Eckert ajánlatát, Rajk Aladár orsz. képviselő indítványára Eckerték ajánlatát annak különös hangsúlyozásával, hogy a bűnpör védőinek és az igazgatóságának a legjobb meggyőződése szerint a vitás sorsjegy a huzás idején a banké volt — elfogadta és a négyszázezer korona kifizetését elrendelte. Eckert ma délután veszi fel a banktól a pénzt. Különben Eckert kijelentette, hogy a tárgyalás végén kimondja, hogy a vádat elejti és sem Wagner, sem Pringly megbüntetését nem kívánja.

— **Gépkiallítás Szatmáron.** Szatmárról írják: A Szatmári Gazdasági Egyesület már előzőleg elhatározta, hogy augusztus hónap végén a Szatmáron tartandó tüzoltó-kongresszussal egyidejűleg nagyszabású gazdasági gépkiallítást rendez. Az előmunkálatok már megkezdődtek s legközelebb a részleteket fogják nyilvánosságra hozni.

— **Súlyos szerencsétlenség.** Súlyos kimenetelű szerencsétlenség hírért adja tetétleni tudósítónk. Kenéz Sámuel tetétleni lakos Sámuel nevű fia a tanyáról szekerem hajtott be a faluba. Utközben a lovak valamitől megbokrosodtak és vadul vágatva vonszolták tova a szekeret, melyet egy távirtda oszlopnak vittek. A szekér felborult és a benne ülő fiu oly szerencsétlenül bukott a lovak közzé, hogy agyrázkódást szenvedett. — Esméletlen állapotban állapotban szállították haza szülei lakására. Állapota válságos.

— **Jézus születése, élete és halála;** hatalmas drámai bibliai kép csak két napig volt műsoron. E két nap alatt legkevesebb 1500 ember nézte meg s azóta mindennap számosan fordulnak az Uranus igazgatóságához, hogy legalább még egyszer mutassák be Jezus hatalmas bibliai drámáját. Az igazgatóság, mint már tudjuk is, mindig szorgalmasan kedves publikumának; elhatározta, hogy a jövő héten Hétfőn és kedden, 28 és 29-én tehát ismét két napon át, bemutatják orgona kísérettel és felolvasással. — Mindazok, akik még e képet látni óhajtják, el ne mulasszák annak megtekintését, annál is inkább, mivel karácsonyig nem lesz többé műsoron. Hétfőn és kedden este a 6 és 8 óras előadásokon rendes helyárák mellett fogják bemutatni utójára.

— **Remes halál munkaközben.** Nagy szerencsétlenségről ad hírt rakamazi tudósítónk. Kóder János ottani napszámos egy ócska falat bontott le, mikor az rászakadt.

A súlyos tégladarabok rázuhantak és maguk alá temették a szerencsétlen embert. A mentésre siető emberek csak emberfeletti munka után bírták onnan kihuzni, de akkorra már halott volt. Holnap temetik.

— **Rendkívüli gyermekelőadás az Uranusban.** Több oldalról érkezett óhajt akar teljesíteni az Uranus igazgatósága akkor, midőn egyes uri családok kérésére a folyó hó 23-iki — szerdai — gyermekelőadásokat megismétli. Ez a rendkívüli nagy édeklődés azért van, mert az utolsó gyermekelőadás műsora szórakoztató mesék és kedves, bohókás képekből volt összeállítva. A mai műsor még gazdagabb lesz, amennyiben 4 kedves és humoros képpel s főleg ujdonsággal gyarapodik. E műsor megtekintését legmelegebben ajánljuk a szülőknök és a közönségnek. 4—5-ig és 5—6-ig ma is fél-helyárák lesznek, 6-tól óránként rendes helyárákkal új műsor.

— **Meglopta az apját.** Szilágyi Mihály Nagy János utca 7. sz. a. lakó kocsis feljelentést tett a rendőrségen Sándor nevű fia ellen, aki ellopta 10 korona értékű ezüst-óráját és aztán megszökött. A tolvaj fiut keresi a rendőrség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem, édesapánk, rokonunk elhalálozásánál részvételükkel mély bánatunkat enyhíteni szivesek voltak: a nagyközönségnek, jóismerőseinknek, a debreceni tüzoltó testületnek hálás köszönetünket fejezzük ki. A Csikes-család.

— **Rendőri hírek.** Balogh Mária, a Pallagon lakó cselédeány feljelentette Bagi Idát, ki tőle több ruhaneműt ellopott. — Gömőri Lajos festő napszámos azzal a szinte hihetetlen panasszal állított be tegnap a rendőrségre, hogy gazdája Mayer János állítólag ellopott volna 60 korona értékű festőmintát. — Özvegy Faragó Györgyné Csapó-utca 89. sz. alatti lakos bepanaszolta a vele egy udvarban lakó Babó Imrét, mert ez tegnap minden különösebb ok nélkül megrámadta és 8 napon belül gyógyuló sebet ejtett rajta. — Papp Eszter cselédőtől aki a Rákócy-utca 40. sz. a. szolgálat, ismeretlen tettes ellopott 12 kor. értékű ruhaneműt.

— **Női gallérok, nyakkendők és szakok** gyönyörű választékban és olcsó árak mellett kaphatók Ott Károly utóda, cégnél Kossuth-utca, városháza alatt.

— **Tegnap halottak.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő halá eseteket jelentették be: özv. Zellan Károlyné ref. 65 éves, Korokmai István ref. 7 hónapos, Kalló N. r. k. 4 napos, Molnár Erzsébet ref. 3 hónapos, Győri Eszter ref. 18 éves, Mike Eszter r. k. 3 éves Pataki Julánna ref. 17 éves, Demjén Lajos ref. 3 hónapos.

A legdivatosabb sétabotok Mentze Henrik áruházában a legolcsóbbak.

Elítelt debreceni párttitkár.

Vágó Béla bűnpöre.

A Curia helyhenhagyta az ítéletet.

— április 24.

(Saját tudósítónktól.) Élénk emlékeztelbe van még a debreceni közönség előtt az a monstre bűnpör, melyben Vágó Béla debreceni szocialista párttitkár állott vádlottként egy csomó dohánygyári munkásnővel egyetemben.

A munkásnőket 10—14 napi fogházra, ellenben Vágót Bélát három havi fogházra ítélte első sorban a debreceni törvényszék.

Az ügynek — mely felebbezés révén került a Curia elé — előzménye az, hogy a debreceni ácsok szakegyületében 1906. évi szeptember 3-án Vágó Béla szocialista titkár felolvasást hirdetett az ottani nőmunkások részére. Jóval Vágó megérkezése előtt a terem megtelt jobhára munkásnőkkel, akik erősen összetűzték Nagy Ferenc polgári biztossal.

A biztos ebből kifolyólag néhány asszony és leány nevét fel is jegyezte, hogy azokat feljelenesse. Ekkor lépett a terembe Vágó, aki megtudva a történeteket, egy mellékszobába kéréte a rendőrt.

— Adja ide a felírtak neveit — mondotta a biztosnak — mert különben nem állok jót testi épségéért.

Nagy Ferenc e fenyegetés folytán átadta a jegyzéket s távozott a gyűlésteremből. Vágó pedig megkezdte felolvasását, de előbb az egybegyűltek örömrivalgása közben szét-tépte a biztos jelentését. A királyi ügyészség úgy Vágó, mint a jelenvolt nők közül hat asszony ellen hatóság elleni erőszak miatt emelt vádat.

A debreceni királyi törvényszék Vágó Bélát 3 havi fogházra ítélte, az asszonyokat ellenben felmentette. A debreceni tábla s most a királyi Curia is helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Távirat és telefon.

A belügyminiszter és az orvosok.

Budapest, április 24. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter leiratott intézett a fővároshoz, melyben hibáztatja a főváros azon eljárását, mely szerint az orvosszövetség tagjait a betegsegélyző pénztárak ellen tüzeli. Kijelentette a belügyminiszter, hogy ha ez továbbra is így lesz, az orvosszövetség működését felfüggeszti, sőt szükség esetén feloszlatja a szövetséget.

Vilmos császár Korfuban.

Berlin, április 24. A Berliner Tageblatt jelenti Korfuból: A német császári pár május harmadikán fog Korfuból elutazni. Május negyedkén a Hohenzollern jacht Bari olasz város kikötőjébe érkezik. A császár főhadsegéde tegnap vadászati kirándulást tett az albániai partokra, hol körülnézet annak a megállapítása végett, vajjon ez a hely alkalmas-e arra, hogy a császár azt vadászati céljából meglátogassa. A császár az albániai partokon, ha ugyan egyáltalában elmegegy oda, legfeljebb egy napig fog tartózkodni.

Az orosz forradalmárok.

Berlin, apr. 24. A Lokalanzeiger jelenti Varsóból: Lublinban a rendőrség felfedezte és kikutatta a szociálista forradalmi és harci szervezet helyiségét. Mintegy 300 embert, többnyire munkásokat letartóztattak. A rendőrség a foglyok közül többeket gyilkossággal gyanúsít. Egy a rendőrség által kikutatott házban bombákat és töltényeket találtak.

Még egy pör.

Budapest, április 24. A pörök nagyheében ma kezdték tárgyalni a Kardhordó—Győrfi—Zigány által a Független Magyarország ellen indított sajtópört is. A F. M. ugyanis egy cikksorozatban, melynek „Erdélyi erdőpanamak” volt a címe, hevesen támadta a vádlókat. A vádlók kihallgatni kérték Polónyi Géza volt minisztert is tanuként, akit a következő tárgyalásra meg is idéztek. Mert a tárgyalást egyelőre elnapolták.

A Tisza Weltner-pör.

Pozsony, április 24. A Tisza-Weltner pörben ma délelőtt befejezték a bizonyítási eljárást. Délután a vád és védő beszédeket mondták el. Ítéletre holnap kerül sor.

Oroszok és lengyelek.

Berlin, április 24. A „Voss. Ztg.” jelenti Varsóból: A дума, valamint a birodalmi tanács lengyel tagjainak az a szándékuk, hogy mandátumaikról lemondanak, mert belátták, hogy minden fáradozásuk hiába való abban az irányban, hogy a lengyel királyságban reformokat eszközöljenek ki.

Rejtélyes bűnügy.

Nagyvárad, április 24. Rejtélyes bűnügyben folytat most széleskörű nyomozást a nagyváradai rendőrség. A gyanu szerint egy egy itteni előkelő nagy iparos egész Európára kiterjedő leánykereskedést folytatott.

Csarnok.

Bosnyákország sárkánya.

A „Debreczen” eredeti regénye.

Irta: Tomić Eugén. 20

— Husszeim? — kérdezte Rusztem bég megrendülve.

— Igen őt, édes apám őt, — erősíté Mejra és elmesélte atyjának Husszeimnel való ismeretségét, a gradacsi napokon kezdve, míg nagynénjénél volt, egész legujabbi találkozásukig a kertben.

— Akkor, mikor Orlovopoljéről haza térve, meg akart látogatni, bizonyosan meg akart kérni. Hallottam is, hogy akkor el kellett állani szándékától s ime, más most megelőzi.

— Talán így van ez már rendelve, — vélte Rusztem bég. — En téged már elígértelek Ali pasának, ezen most már nem bírok változtatni. Egy hónap múlva érted jő a násznép, addig nézd, hogy meggyógyuljon a szived.

E szavak után borus ábrázattal elhagyta Rusztem bég Mejra szobáját.

Rusztem bég már nem haragudott Husszeimra. Azon peretől fogva, mikor Kulenovics bég sátorában szemtől-szembe megmondta a csehájának az igazságot és kinyilatkoztatta, hogy nincs szándéka Abdurahim segélyére menni, hogy fölmentse az ostromlott sarajevo-i fellegvárat, e peretől nagyot nyert Husszeim Rusztem bég szemében.

Látta már, hogy a kapitány nem vak eszököz az oszmán párt kezében, hanem képes úgy cselekedni, ahogy esze és szive diktálja. Most azért nagyon rosszul esett neki hallani, hogy Husszeim és Mejra szeretik egymást és épp neki kell az ifju szivek kötelékét széjjel-tenni.

De hát e bajra nem volt már orvoság, sem segítség. Rusztem bég lekötötte szavát Vidaics Alinak és máig még mindig képes volt szavának állani. Hogy birt volna hát éppen legjobb barátja egyetlen fiával szemben szőszegővé lenni. Talán már így van a sors könyvében elrendelve, ismételte magában az öreg, agyában forgatva a szerencsétlen eseményeket.

Mikor Mejra magára maradt, kétségbe esetten tördelte feje fölött a kezét és keserves sirásra fakadt. Jurka beszaladt a sirásra, de mikor megtudta, miről van szó, nem birt bánatában egyetlen szót sem szólani. Szerette volna vigasztalni szerencsétlen társnőjét, de érezte, hogy maga is rászorul a vigaszra, mert már gyötörte a lelkiismeret, hogy ő az oka Mejra boldogtalanságának, mert ő fecesgte ki a bég leány szerelmes titkát.

— Még mincisen minden elveszve, — szólt talpra ugorva Mejra és szeme szokatlan fényt lövelt. — Van még egy reményem. Allah megadja, hogy e remény ne legyen csalóka. Husszeim szeret, ő vitézi mérkőzésre erős és erőszakkal elrabol magának, ha az enyimek nem adnak neki jószántukból.

— Idején kellene még értesíteni, — vélte Jurka.

— Ez a te gondod, Jurka.

Ezzel levett a nyakáról egy sor arany-pénzt és Jurka kezébe nyomta.

— Ime, fogd és fogadj rajta legényt, aki megviszi a hirt Husszeimnak. De azonnal induljon, mert elemészt a nyugtalanság, míg tőle a híradást megvárom.

Jurka azonnal ment Mejra megbízását teljesíteni. Unokatestvére, Frányó, egy megbízható legény egy óra múlva már lovon ült, hogy megvigye az üzenetet Husszeim kapitánynak.

Három nappal később Vidaics Ali pasa elbucszott Rusztem bégtől és vissza tért Zvornikba.

félt előre attól, nehogy erőszakos leányrablásra kerüljön a sor. De azért eltitkolta aggodalmát a jövendőbeli vő előtt.

A két Altomantovics fiu lovon kísérte ki barátját bégségük határán tul is. Bucszásul így szólott nekik Ali pasa:

— Vigyázzatok Mejrára. Orizzétek Husszeimtel.

A testvérek hitre fogadták, hogy vigyázni fognak és mindenki hazatért.

Mind az apa, mind a fiuk, mind pedig a jövendőbeli férj féltek Husszeimtel, remegtek az ő szenvedélyétől. Tudták, hogy a bosnyák előbb apját, anyját megtagadja, veszni hagyja a világ minden kincsét, életét, de nem fogja hagyni, hogy az ellenség elragadja előle kedvesét.

Ali távozása után minden éjjel fegyveres emberek őrködtek a kertben és az egész bégi kastély körül.

Távozása előtt Rusztem bég megölelte és így szólt:

— Szedjél össze válogatott násznépet és gyere melőbb. Egy hónap múlva elviheted a leányt.

Az öreg nem szándék nélkül mondta Alinak, hogy válogatott násznépet gyűjtsön. Miután tudott Mejra és Husszeim szerelméről, (Folyt. köv.)

Kiadja: a „Debreczen” Hírlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű ujdonságai!

Ruha- és blous kelmék
Viole de laine
Selyem blous kelmék

◆ Szines és fekete napernyők ◆
óriási választékban.

14—16 éves

kifutó fiuk havi fizetésel felvétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

Ruhavásznak

és

ZEFIREK

gyönyörű választékban kaphatok

Bosznay J. és Társa

divatáruházában.

2

Debreczen, Kossuth-u. 5.

**DEUTSCHNÁL
MINDENKOR FRISS**

pörkölt és darált

= kávék =

kaphatók Piac-utca 38., Hatvan-utca 4.

Tavaszi női újdonságok!

Szines és mintázott kosztüm- és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyőkből

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-
áruházában.
Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470

Szabados Vilmos

vízvezeték- és világítási-vállalata Debreczen, Piac-utca 58-ik szám alatt.

Légszesz- és vízvezeték, closetek és csatornázások, szivattyúk, fürdőberendezések és gőzfürdők stb. be-
rendezésére.

Kőanyagcsövek raktára.

**BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ**



Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmúl.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdus.

RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Orvosilag ajánlva.

Orvosilag ajánlva.

Ivgyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.

Gyár-

telepnek

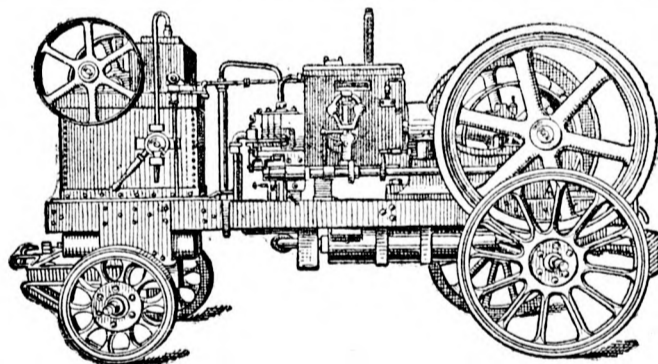
vagy ipari vállalatnak alkalmas helyen, a lóvasut mentén 1100 □-öi jókarban tartott

vénkerti szőlőskert

egészben vagy részben eladó. — Czim a kiadóban.

Eredeti „O T T O“ benzín motorok cséplési célra.

Saját műhely!
IX. Mester-utca
81. szám alatt.



Saját műhely!
IX. Mester-utca
31. szám alatt.

továbbá benzín-, petrolin-, légszesz és szivógáz motorok faszén, antracit és koksztüzelésre 1-1500 lóerőig LANGEN és WOLF motorgyár BUDAPEST VI., Váci-körút 59.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakzerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál

Villagítótestek, csillárok és szerelvények dúsz választéka.

Telefon szám: 568 1063

Mész |

PéNZ |

Szén |

KLÁR ANDOR

bank- és áruüzlet

Edebreczen, Miklós-utca 23. sz.

Távirat: Klár Andor.

Telefon: 445. sz.

Bankosztály: Törlesztéses, kötvény- és váltókölcsönök! Kívánatra részletes ajánlat.

Árusztály. Mész, bhari és dorogi elsőrangú mész.

Szén, salgótarjáni, porosz, karwini, ezenkívül más belföldi és külföldi szenek, minden állomásra, — amelyik legjobban konvenial.

Műtrágya. Ásványi fosfor, káli és légenytrágyák, elsőrangú szőlőtrágya, szárított fekáli.

Megrendelések waggonszámra.

Kérjen ajánlatot.

Kötések 1-3 évre.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekioldatik.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Irodalgyakornokok, kiknek jó írásuk és jó megjelenésük van, előkelő társaságnál azonnal alkalmaztatnak. Ajánlatok „Nyugdíj” jellege alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Villanycsengőt készít és javít Krausz Kálmán, Hatvan-utca 2. sz.

Biharmegyében 600 kis hold, köves uttól 4 és fél km., vasutállomástól 9 km. távolságra, új gazdasági épületekkel, 40 kat. hold dohányszermeléssel, sik fekvésű, kitűnő I. osztályú szántó, legelő és kaszáló, előnyös és kényelmes fizetési feltételek mellett eladó, illetve bérbeadó. — Bővebb értesítések nyerhetők Goldstein Mór banküzletében, József királyi herceg-utca 10. (1658.)

Varróleányok, női szabóhoz felvétetnek, Fenyő Sándorné, Zugó-u. 6.

Irodának vagy garçon lakásnak két szoba kiadó Hunyady-utca 10. sz. alatt. Bővebbet Szappanos-u. 16. (1653.)

Villany világítást,



telefonok, villamos csengők berendezését és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal és szolid árérték arányban. — FOLDVÁRI L. Debreceni Első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Kossuth-utca 1.
Telefon 168. sz.

Társat keresek sürgősen, néhány száz koronával jól jövedelmező, kitűnő forgalmu üzlethez. Szakértelem nem szükséges, Komoly ajánlatok poste restante „Társ” jellegre keretnek.

Építésszek és építők figyelmébe. Elvállalok mindennemű padozatokat, parkett rakást, ugymint: boltberendezést, portál-, butor- és épületmunkákat, butortisztítást és javításokat jutányosan eszközölök. Klótz János asztalos, Homok-utca 105.

Felolvasót keresek az esti órákra. Cim a kiadóban.

Butorozott szoba kiadó Szent-Anna-utca 48. sz.

Debreczen sz. kir. város szeszüzletében, Széchenyi-utca 3. szám alatt kóser husvéti szilva és törköly pálinka, 1 és fél literes üvegekben, 1 liter 2 korona, fél liter 1 koronájával kapható.

Könyvelést esteli órákra elvállal mérlegképes könyvelő. Cim a kiadóhivatalban.

Egy lovas stráfkocsit költözésekhez Beresényi-utca 29. sz. a lehet megrendelni.

Kiadó lakás. Fűvészkert-utca 6. sz. alatt 1 szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségek május 1-től kezdve kiadó.

Hatvan-utczal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idej terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás. Üzlet feloszlás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegaruk minden elfogadható árban eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Költöztetek féderes stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

Egy fiatal kereskedő segéd, ki rőfös és divatáru üzletben jártas, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. (1569.)

2 szoba, előszoba, konyha és tartozékai-ból álló modern lakás Piac-utczán május 1-re kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Nagyváradon 25 év óta fennálló kóser étterem, ujonnan berendezve, utazók által látogatva, családi körülmények miatt eladó. Bővebbet Grósz Adolfnál Nagyvárad, Kert-utca 4. 1553.

Hegedű. 3 db kitűnően kijátszott hegedű elutazás miatt azonnal eladó. Ár: 15, 25 és 60 frt. Cim: Vár-utca 12, keresztépület.

Intelligens, nagy képzettségű fiatal ember, ki több nyelvet bir, keres hozzáillő foglalkozást. Elfogad nevelői, esetleg irodai vagy más hasonló állást. Irodalmi gyakorlattal is bir. Cim a kiadóban.

Eladó egy nagy jégsekreány, hentesnek vagy mészárosnak való. Csapó-utca 18. sz. a.

„FÉLIX“-Gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

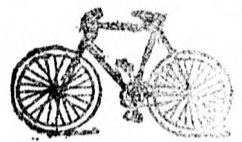
Európa leggazdagabb természetes kén-szóforrása: viz hőfoka 50 Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában csusz (Rheuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh-petefészék gyuladások, méh-hurut, medencebeli sejt-zövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeinél. Sárgaság és epeköveknek meglepő gyógyhatás.

Allandó fürdőorvos, allandó gyógytár, 200 kényelmes lakószoba, ujonnan épült, fényesen berendezett 45 szobás szálloda május 15-én nyílik meg. Kitűnő vendéglők, jutányos étlapárak. 100 holdas park, tennis-pálya, gondozott sétautak, allandó cigányzene, vasárnaponként katonazene. — Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta-távirda, telefon interurbán. Kurtaxe és zenedíj nincs. Prospectust küld

(1600)

az igazgatóság.

Kerékpár, varrógép, gramafon, villamos-



sági cikkek és mindennemű alkatrészek allandó raktára. Nagy választék lemez-ujton-ságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémestergályozást, zománcolást, nickelézést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.



Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

Gyertyánliget (Máramaros mnye).

a legrsőbb, legegészségesebb klimatikus erdei hegyi gyógyhely, asványfürdő és vizgyógyintézet.

Csodálatos szép, magas fekvés, por- és szélmentes-ózonos, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógy-siker: vérszegénység, sápkór, idegesség, neurasthénia, gyomor, belbajok és női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. — Igen mérsékelt árak. — Idény: május - október. — Vasúti állomás: Nagy-Rocsók. — Előnyök: 1. Olcsó árak és fesztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasutállomás és jó kocsit. Interurban telefon.

A fürdőigazgatóság.

Elegáns façon!

Heti gyártás 1300 pár.

Kitűnő hirnevünket

szolid alapelveinknek köszönhetjük.

Legnagyobb választék!

1500 munkás és hivatalnok.

CIPŐÁRUINKAT

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Honi ipar.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Honi ipar.

| | |
|---|-----------|
| Férfi cugos cipő, erős bőrből | frt. 3.30 |
| Férfi füzös cipő, kitűnő Box-bőrből | „ 4.50 |
| Férfi füzös cipő, valódi Box-Calf-ból, kedvelt sétánycipő. | „ 5.75 |
| Férfi füzös cipő, legfinomabb Chevaux-ból, igen könnyű, Goodyear varrott | „ 6.— |
| Férfi füzös félcipő, finom Chevauxból, Goodyear varrott, elegáns kivitelű | „ 5.60 |
| Férfi gombos cipő, I-a Chevauxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott | „ 7.— |
| Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calf-ból, American Style | „ 7.50 |

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.



Különlegesség
„Goodyear Welt”
árakban.

A jelenkor
elismert legjobb
minősége.

| | |
|--|-----------|
| Női félcipő, erős bőrből, mindennapi használatra | frt. 2.80 |
| Női füzös félcipő, fekete Chevauxból, nagyon elegáns | „ 3.50 |
| Női füzös cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozású | „ 4.— |
| Női füzös cipő, I-a Box-Calf-ból, nagyon elegáns, Goodyear varrott | „ 5.50 |
| Női gombos cipő, legfin. Chevauxból, Goodyear varrott, elegáns façon | „ 6.— |
| Női félcipő, legjobb amerikai, sötétbarna Chevauxból, Goodyear varrott, legfinomabb kivitelű | „ 5.50 |

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár r.-t. debreceni főraktára Piac-u 48.